

A közzététel időpontja: 2023. augusztus 4.
Az alkalmazás kezdő dátuma: 2024. január 1.

BIBLIAISMERET – HIT GYÜLEKEZETE

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A) KOMPETENCIÁK

A vizsgázónak képesnek kell lennie arra, hogy a Bibliát ne csak olvassa, hanem bizonyos témák szerint tanulmányozza is; el kell tehát sajátítania az ún. szisztematikus olvasás képességét. Képesnek kell lennie továbbá a leggyakrabban felmerülő bibliai témákkal kapcsolatban konkrét szöveghelyek, illetve bibliai történet idézésére, bibliai szöveg alapvető mondanivalójának kifejtésére.

Képesnek kell lennie arra is, hogy bibliai eseményeket értelmezzen, azaz azoknak jelentést tulajdonítson; az Írás korokon túlmutató, a jelenre vagy akár önnön helyzetére vonatkoztatható tanulságait felismerje.

Az ó- és újszövetségi szövegek ismeretében legyen képes arra, hogy a bibliai eseményeket a világtörténelemben elhelyezze; valamint arra is, hogy az ó- és újszövetséget egymásra vonatkoztatva is értelmezze: lássa be bizonyos szöveghelyek jelentésbeli párhuzamosságát.

Képesnek kell lennie arra is, hogy etikai kérdéseket, mai problémákat elemezzen, ezekben foglaljon állást, véleményét indokolja.

B) TÉMAKÖRÖK

Témakörök	Követelmények
BIBLIAISMERET	
1. Ószövetség	
1.1. Teremtés és a lelkiismereti kor	A világ és az ember teremtése. A bűnbeesés Ismerje az ember teremtésének céljait, a bűnbeesés folyamatát és következményeit. Ismerje Káin és Ábel történetét és tanulságait. Az özönvíz és a nemzetek eredete
1.2. A pátriárkák élete és kora	A pátriárkák történetei: Ábrahám, Izsák, Jákob, József Mutassa be Ábrahámot, mint a hit atyját és Isten barátját. Ismerje fel a párhuzamot Izsák feláldozása és Jézus Krisztus áldozata között. Tudja, hogy milyen messiási előképek szerepelnek József történetében.

1.3. Az exodus és a törvény	Mózes élete és szolgálata Ismerje a tíz csapást és a páskabarányt, mint Jézus Krisztusra utaló előképet. Pusztai vándorlás és a szövetségkötés Ismerje a tízparancsolatot és tudja elemezni az Újszövetség szemszögéből. Ismerje a Szent Sátor berendezéseit és annak szimbolikáját.
1.4. A honfoglalás és a bírák kora	Ismerje a honfoglalás főbb eseményeit (Átkelés a Jordánon, Jerikó és Ai ostroma, Ákán bűne és a gibeoniták csalárdsága.) Ismerje Gedeon és Sámson életének és munkásságának tanulságait, valamint a bírák korának jellemzőit.
1.5. A királyság kora	A királyság kialakulása Dávid és Salamon királysága A kettészakadt királyság - Izrael és Júda Illés és Elizeus próféták tevékenysége
1.6. A babiloni fogság	Izrael és Júda fogságbevételének története. Eszter története A hazatérés: Ezsdrás és Nehémiás tevékenysége
1.7. A költészeti könyvek	Ismerje a Biblia költészeti könyveinek összességét, azok szerzőit és főbb üzeneteit. Ismerje a zsoltárok keletkezésének körülményeit, szerepüket az istentiszteletben.
1.8. A próféták	Ismerje a nagy próféták (Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel és Dániel) tevékenységét és üzenetük lényegét. Ismerje a főbb messiási próféciaikat, és azok beteljesedését, valamint a nemzetekre és Izraelre vonatkozó utolsó időkről szóló próféciaikat.
2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek	A Biblia keletkezése, az ószövetség könyveinek keletkezése és felosztása: történeti, költészeti és prófétai
3. Újszövetség	
3.1. Az Evangéliumok	Keresztelő János élete és munkássága Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása. Ismerje főbb tanításait (hegyi beszéd, megbocsátás, imádkozás, tanítványság, Jézus követése, Isten országáról szóló példázatok), és tudja vonatkoztatni azokat a keresztény hívő életre.

	Az apostolok elhívása Legyen tisztában Jézus Krisztus helyettesítő és engesztelő áldozatának jelentőségével.
3.2. Az Apostolok cselekedetei	A Szent Lélek kiáradása Legyen tisztában a Pünkösöd eseményének jelentőségével. Ismerje Pál apostol életútját és szolgálatának jelentőségét.
3.3. Az újszövetségi levelek	Ismerje Pál apostol levelei közül rómaiakhoz, korinthusiakhoz, efézusiakhoz, valamint a Zsidókhoz írt levél tartalmát és főbb üzeneteit.
3.4. A Jelenések könyve	Tudja értelmezni a hét gyülekezetnek adott üzeneteket. Legyen tisztában az utolsó idők eseményeivel (Antikrisztus uralma, Krisztus visszajövele, az ezeréves királyság és az örökkévalóság).
KORTÖRTÉNETI HÁTTÉR	
Kortörténeti ismeretek	
4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az evangéliumok és az apostolok cselekedetei keletkezésének története és célja. A jelenések könyv keletkezésének és szerzőjének bemutatása.
4.1. Az ószövetségi zsidóság és nemzetek története	A zsidó nép eredete, pátriárkák, egyiptomi fogság és honfoglalás. Királyság kora, Izrael és Júda. Az asszír és a babiloni fogság, a helyreállítás és a diaszpóra.
4.2. A korai egyház története	Jézus és az apostolok korának történeti háttere: az intertestamentális kor. Tudja ismertetni a jeruzsálemi gyülekezet történetét és üldöztetését. Tudja bemutatni a kereszténység elterjedésének főbb állomásait és jelentősebb gyülekezeteit.
FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA	
5. A kereszténység alaptanításai	
5.1. A megtérés	Legyen tisztában a megtérés szó görög és héber jelentésével. Tudjon mondani bibliai példákat a megtérésre.
5.2. A bibliai hit	Ismerje a hit bibliai meghatározását, Jézus tanítását a hitről.
5.3. A keresztségek	Legyen tisztában a vízkeresztség szellemi tartalmával, ószövetségi előképeivel, és tudjon példákat mondani az újszövetségi könyvekből. Ismerje a Szent Szellem gyümölcseit és ajándékait és Jézusnak a Szent

	Szellemről mondott ígéreteit. Tudjon példákat mondani a Szent Szellemmel való megkeresztelkedésre.
5.4. A kézrátevés	Ismerje a kézrátevés szellemi jelentőségét, és tudjon megnevezni ó- és újszövetségi példákat.
5.5. A halottak feltámadása	Ismerje a halottak feltámadásának szakaszait és az azokra utaló bibliai próféciákat.
5.6. Az örök ítélet	Ismerje az isteni ítélet elveit, és tudjon megnevezni néhány történelmi ítéletet, valamint ismerje a jövőben megvalósuló ítéleteket.
BIBLIAI ÜNNEPEK	
6. Az Úr ünnepei	Páska ünnepe Kovásztalán kenyerek ünnepe Első zsengek ünnepe Hetek ünnepe Kürtzengés ünnepe Engesztelés napja Sátorok ünnepe
A KERESZTÉNY ERKÖLCSI ÉLET - ETIKA	
7. A keresztény erkölcsi élet - etika	Erkölc, erkölcsi döntés, etika fogalma. Az erkölcs keresztény megítélése a bűn és a kegyelem fényében. A belső törvény: a lelkiismeret. Tolerancia és megalkuvás. A keresztény etika normái a családi élet, a munka és a társadalmi élet területén. A Tízparancsolat etikai üzenete.

C) VIZSGALEÍRÁS

A vizsga részei

Középszint
Szóbeli vizsga
15 perc
50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint
	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	Biblia (Károli); Bibliai Atlasz (Aharoni-Avi Yonah)

Közzé kell tenni

	Középszint
	Szóbeli vizsga
Anyag	témakörök
Határidő	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	a vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Szóbeli vizsga		
15 perc		
10 perc	5 perc	
Tételkifejtés		A) és B) feladat előadásmódja
A) feladat	B) feladat	
30 pont	10 pont	10 pont
50 pont		

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A tételsor legalább 20 tételből áll. Évente legalább öt új, a május-júniusi vizsgaidőszakban nem szereplő tételt kell beiktatni, ugyanannyi régi helyett.

A felkészüléshez a Károli Gáspár által fordított Biblia, valamint Bibliai Atlasz (Aharoni-Avi Yonah) használata megengedett.

A témaköröket kell nyilvánosságra hozni, a konkrét tételcímeket nem lehet megadni a vizsgázóknak.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a tételek 60%-a a bibliaismereti, 40%-a a kortörténeti háttér, a fundamentális teológia, a bibliai ünnepek, valamint a keresztény erkölcsi élet témaköreiből kerüljön ki. Egy tétel egy A) és egy B) feladatból áll. Az A) feladatok egy-egy témakör átfogó anyagából jelölnek ki egy-egy témát, amelyben a vizsgázó bemutatja alapvető bibliai ismereteit, tudását. A B) feladatok rövidebb témák, fogalmak bemutatását, megadott bibliai idézet értelmezését kívánják meg a vizsgázótól. A szaktanár az A) feladathoz mindig más témakörből illeszt B) feladatot.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A vizsgázó a feleletre maximum 50 pontot kap. A vizsgázó szóbeli vizsgateljesítményének értékelése a következő általános értékelési kritériumok alkalmazásával történik.

A középszintű szóbeli tételek kifejtésének értékelési kritériumai	A) feladat	B) feladat
<p><i>Tartalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – témataratás – a téma bemutatásában érvényesülő bibliaismereti, egyháztörténeti, etikai, teológiai, illetve kulturális tájékozottság, tárgyi tudás – megfelelő szó- és fogalomhasználat – gondolatgazdagság, problémaérzékenység 	30 pont	10 pont
<p><i>Előadásmód:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – a témák megfelelő világos felépítése – logikus érvelés – világos nyelvi forma – lényegkiemelés, rendszerezés 	10 pont	

A Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2022. (VI. 28.) BM utasítás alapján a köznevelésért felelős miniszter nevében eljárva: